

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 19P/80/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7512204012
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Gazdagová
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2012:7512204012.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudkyňou JUDr. Andreou Gazdagovou v právnej veci navrhovateľky H. U., nar.X.X.XXXX, bytom X. XX, R., proti odporcovi H. U., nar.XX.X.XXXX, bytom Y. 4, J. nad U., zastúpeného JUDr. Attilom Képesom, advokátom, AK Moldava nad Bodvou, Rožňavská 8, v konaní o rozvod manželstva a o úpravu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode k maloletej D. U., nar.XX.X.XXXX, zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice

r o z h o d o l :

Manželstvo navrhovateľky H. U. rodenej H. a odporcu H. U., uzavreté dňa XX.X.XXXX v O. v A. republike, zapísané v knihe manželstiev J. vnútra Slovenskej republiky - osobitná matrika, vo zväzku OM/65, ročník 2007, na strane XX, pod poradovým číslom XXX sa r o z v á d z a .

Maloletá D. U., nar.XX.X.XXXX sa na čas po rozvode z v e r u j e do výchovy a osobnej starostlivosti matky.

19P/80/2012

- 2 -

Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej D. sumou XX,-Eur mesačne, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred, do rúk matky, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

S t y k otca s maloletou D. sa upravuje takto:

Otec je o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletou D.

- každý prvý kalendárny týždeň v mesiaci, od štvrtka od 16.00hod. do soboty do 16.00hod.,

- každý posledný kalendárny týždeň v mesiaci od štvrtka od 16.00 hod. do soboty do 16.00 hod.,

- každý nepárny rok od 25.12. od 9.00 hod. do 26.12. do 18.00 hod.,

s tým, že matka je p o v i n n á maloleté dieťa na styk s otcom pripraviť a otec je p o v i n n ý maloleté dieťa prevziať a odovzdať v dobe na styk určenej v mieste bydliska matky.

Navrhovateľka a odporca s ú p o v i n n í nahradiť Slovenskej republike trovy štátu, a to každý vo výške 258,70,-Eur, na účet Okresného súdu Košice - okolie, do 15-tich dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Účastníci n e m a j ú právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Predmetom konania je rozvod manželstva a úprava práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode.

Navrhovateľka návrhom podaným dňa 1.3.2012 žiadala, aby súd rozviedol jej manželstvo s odporcom s odôvodnením, že v manželstve pretrváva dlhodobý a hlboký trvalý rozvrat, ktorý spôsobil vzájomné odcudzenie oboch manželov, do takej miery, že navrhovateľka už nemá záujem na obnove ich spoločného manželského života. Navrhla, aby súd maloletú D. v prípade rozvodu manželstva zveril do jej starostlivosti, zo strany otca určil výživné pre maloletú v sume 200,- Eur mesačne a upravil styk otca s maloletou tak, že otec je oprávnený

19P/80/2012

- 3 -

stretávať sa s maloletou každý posledný týždeň v mesiaci od soboty od 10.00 hod do nedele do 18.00 hod.

Odporca sa k návrhu navrhovateľky vyjadril až v priebehu konania prostredníctvom svojho právneho zástupcu, pričom s podaným návrhom na rozvod manželstva súhlasil, súhlasil so zverením maloletej D. na čas po rozvode do výchovy matky a navrhol určiť výživné zo strany otca vo výške 70,-Eur mesačne. Súčasne navrhol upraviť styk otca s maloletou D. v kalendárnom roku 2krát v mesiaci na dobu od stredy do soboty a špeciálne počas letných a jarných prázdnin a počas vianočných sviatkov.

Kolízny opatrovník navrhol vykonať znalecké dokazovanie znalca z odboru pedopsychológie zamerané na vzťah rodičov k maloletej D. a na vyriešenie frekvencie styku otca s maloletou a to z dôvodu, že sa účastníci na styku otca s maloletou nevedeli dohodnúť, komunikácia medzi nimi je značne problematická a ani odporúčané psychologické poradenstvo a pomoc pri riešení úpravy styku otca s maloletou u psychológa na ÚPSVaR v Košiciach neprispelo k vyriešeniu nezhôd medzi rodičmi maloletej Daniely.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, znaleckým dokazovaním znalca z odboru psychológie, odvetvie klinickej psychológie detí, oboznámením ich sobášneho listu, rodného listu maloletej D., ako aj s ďalším obsahom spisového materiálu a zistil tento stav:

Účastníci konania uzavreli manželstvo dňa 29.9.2007. Obaja majú slovenskú národnosť a sú štátnymi občanmi SR, u oboch sa jedná o prvé manželstvo. Maloletá dcéra D., nar.12.7.2007 sa narodila rodičom v čase pred uzavretím ich manželstva. Posledné spoločné bydlisko mali účastníci v Moldave nad Bodvou.

Navrhovateľka vo svojom vyjadrení uviedla, že manželstvo s odporcom uzavrela po dlhodobom predmanželskom vzťahu trvajúcim približne 8 rokov z lásky. Problémy v manželstve podľa nej nastali v dobe, keď sa s odporcom vrátili na Slovensko z Českej republiky. Po tej dobe začal byť odporca podľa navrhovateľky agresívny, a to po požití alkoholických nápojov, ktoré začal požívať často. Problémy v manželstve sa navrhovateľka snažila riešiť, avšak bezvýsledne. Navrhovateľka už odporcu nemá rada, nemá záujem obnoviť spolužitie s odporcom. Navrhovateľka nežije v spoločnej domácnosti s odporcom od Silvestra 2011.

Odporca vo svojom vyjadrení uviedol, že dôvody rozporov, ktoré uviedla navrhovateľka nie sú pravdivé, pretože nie je pravdou, žeby v značnej miere požíval alkohol, tak, ako tvrdí navrhovateľka. Aj keď navrhovateľku má rád, s návrhom na rozvod manželstva súhlasí, pretože navrhovateľka nemá záujem obnoviť s ním spolužitie.

Podľa § 23 ods. 1 Zákona o rodine súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

19P/80/2012

- 4 -

Podľa § 23 ods. 2 Zákona o rodine súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

Podľa § 23 ods. 3 Zákona o rodine súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19 Zák. o rodine.

V danom prípade súd dospel k záveru, že vzťahy medzi manželmi sú vážne narušené a trvalo rozvrátené v dôsledku dlhodobého odcudzenia a ich manželské spolužitie už neplní svoj účel a navrhovateľka za žiadnych okolností nemá záujem obnoviť manželské spolužitie. Preto súd dospel k záveru, že manželstvo účastníkov konania je trvalo a hlboko rozvrátené a preto ho rozviedol.

Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi.

Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo, dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode.

Účastníci konania sa v danom prípade dohodli o zverení maloletej D. na čas po rozvode do výchovy a starostlivosti matky. Nevedeli sa dohodnúť na intenzite stretávania sa otca s maloletou Danielou.

Navrhovateľka nesúhlasila, aby bola maloletá u otca v priebehu klasického pracovného týždňa, s odôvodnením, že maloletá navštevuje predškolské zariadenie a pobytom u otca by sa narušili jej školské návyky.

19P/80/2012

- 5 -

Odporca požadoval intenzívnejší kontakt s maloletou, nakoľko pracuje mimo domova a domov sa dostavuje niekedy len 1x za dva mesiace, preto chce všetok svoj voľný čas, v dobe, keď je doma, stráviť s maloletou.

Účastníkom konania bola poskytnutá odborná psychologická pomoc pri riešení úpravy styku otca s maloletou, pričom R.. P. Q., psychologička ÚPSVaR v Košiciach vo svojej správe konštatuje, že obaja rodičia majú značne sťaženú vzájomnú komunikáciu, vzájomne sa slovne napádajú, až vulgárne osočujú. Nemajú spracovaný partnerský rozchod a nemajú vyjasnené pravidlá rozvodu a následného rodičovstva. Pri kontakte s maloletou D. R.. Q. konštatuje, že maloletá má kladný vzťah k obojom rodičom, avšak negatívne reaguje na konflikty rodičov, vie pomenovať situácie, že otec a mama o sebe navzájom škaredo hovoria, kričia na seba, hádajú sa. Nakoľko sa rodičia nevedeli dohodnúť na úprave styku tak, aby to vyhovovalo obojom z nich, PhDr. Nagyová odporúča možnosť vykonania znaleckého dokazovania zameraného na zistenie povahových vlastností a rodičovských predpokladov u oboch rodičov.

V konaní bol vypracovaný znalecký posudok č.21/2012 PhDr. W. U., znalca z odboru psychológie, odvetvia klinickej psychológie detí, zo dňa 10.9.2012, zameraný na otázky súvisiace so vzťahom rodičov k maloletej a ich rodičovskými predpokladmi. V záveroch znalec konštatuje, že na základe komplexného psychologického vyšetrenia a spracovania profilov osobností rodičov u otca sa jedná o simplexne štruktúrovanú a nevyrovnanú osobnosť s nevyváženým emočným profilom osobnosti, v ktorom absentujú vyššie city a u matky sa jedná o osobnosť diferencovanú, s dostatočným zastúpením tzv. vyšších citov a empatických schopností v emočnom profile jej osobnosti, ktoré sú pre interakciu s maloletou prioritné. Citová väzba maloletej na matku vykazuje výrazné pozitívne znaky, pre maloletú je matka symbolom bezpečia a uspokojovania emočných potrieb, vo vzťahu k otcovi maloletá vykazuje znaky výraznej ambivalencie, na jednej strane sa teší na otca po dlhšej dobe, na strane druhej, ak matka zvýši hlas v komunikácii, je to pre maloletú signál ohrozenia a otca odmieta. Znalec konštatuje, že nemožno vylúčiť pri výchove maloletej ovplyvňovanie maloletej voči druhému rodičovi, čo má negatívny dopad na jej ďalšie psychické zrenie a vývoj. Za priamy vplyv na formovanie negatívnych postojov maloletej k otcovi možno považovať tú skutočnosť, že kontakty a stretnutia otca s maloletou sú matkou neprimerane zredukované, pričom hostilné správanie sa oboch rodičov voči tomu druhému v prítomnosti maloletej, najmä zo strany matky, je ilustráciou

negatívneho vplyvu na maloletú. Matka ani otec maloletej nemajú žiadne vlastnosti alebo črty osobnosti, ktoré by z psychologického hľadiska predstavovali kontraindikáciu pre riadne zabezpečenie výchovy maloletej. Situácia, ktorá sa sformovala po rozchode rodičov je maloletou akceptovaná a niet dôvodov pre zmenu, ale je to podmienené podstatne častejším kontaktom otca s maloletou, než je to v súčasnosti, čím si maloletá vytvorí k otcovi na podklade autentických zážitkov svoje postoje sama. Znalec v závere dodáva, že pravidelné kontakty otca s maloletou v čo najviac pomerovom rozsahu a frekvencii takto nebudú slúžiť len ako príležitosť oboch rodičov robiť si prostredníctvom maloletej prieky.

Na základe záverov znaleckého dokazovania, súd vyhovel návrhu otca na rozsahu a frekvencii styku otca s maloletou tak, ako to otec požadoval vo svojom vyjadrení, s výnimkou úpravy styku počas letných a jarných prázdnin, s konštatovaním, že maloletá je doposiaľ

19P/80/2012

v predškolskom veku, v čase rozhodovania nie je otázka prázdnin či letných alebo jarných aktuálna. S takýmto rozsahom a frekvenciou styku otca s maloletou v konečnom dôsledku matka na pojednávaní súhlasila.

Súd apeluje týmto na rodičov, nakoľko v danom prípade je výrazne sťažená komunikácia medzi nimi, čo bolo konštatované aj kolíznym opatrovníkom ako aj znalcom v konaní, aby sa pokúsili v krátkom čas spracovať svoj vzájomný partnerský rozchod, nakoľko ich negatívne emócie sa prejavujú nepochybne v reakciách maloletej, čo môže v budúcnosti viesť k jej nepriaznivému psychickému vývinu a v prípade, ak sami nevedia svoje pocity a postoje riešiť, aby k tomu využili odbornú pomoc.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Matka maloletej býva s maloletou v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi. Pracuje v spoločnosti Z. Y. Y., s.r.o., ako operátorka, jej čistý priemerný mesačný príjem v rozhodujúcom období bol 518,- Eur. Jej výdaje sú najmä výdaje na cestovné do práce cca 100,- Eur mesačne a ďalšie. Maloletá navštevuje materskú školu v Poproči, na školné dáva matka 6,63,- Eur mesačne, anglický jazyk 5,- Eur mesačne, strava 20,- Eur mesačne, poistenie pre maloletú 10,- Eur mesačne, lieky na liečbu alergie 20,- Eur mesačne.

Otec maloletej pracuje v A. republike, v spoločnosti K. F., S., ako zámočník. Podľa pracovnej zmluvy má odporca dojednanú hrubú mzdu vo výške XX,XX,- Korún českých na hodinu pri 40 hodinovom pracovnom týždni. Jeho preukázaný čistý mesačný príjem v rozhodujúcom období je v priemere 400,- Eur. Iné vyživovacie povinnosti otec nemá.

19P/80/2012

Pri určení výživného zo strany otca, ako povinného rodiča vychádzal v danom prípade súd z možností, schopností a majetkových pomerov oboch rodičov i odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa a po odpočítaní nevyhnutných výdajov otca určil výživné pre maloletú D. zo strany otca v sume 80,- Eur mesačne.

O trovách štátu súd rozhodol podľa § 148 O.s.p. a štátu priznal právo na náhradu trov, ktoré platil za vykonané znalecké dokazovanie - znalecký posudok R.. U. a vzhľadom na charakter sporu ich náhradu rozdelil na polovicu obom účastníkom konania a zaviazal ich zaplatať takým spôsobom, ako je to uvedené vo výrokovej časti rozsudku. Jedná sa o trovy štátu vo výške 517,40,- Eur.

Podľa ust. § 144 O.s.p. súd vyslovil, že účastníci nemajú právo na náhradu trov konania, nakoľko v tomto prípade súd nezistil také okolnosti, ktoré by odôvodňovali náhradu trov konania niektorému z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho

doručenia na Okresný súd Košice - okolie.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§42 ods.3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje

v akom rozsahu sa napáda, v čom sa rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

U p o z o r n e n i e : Podľa § 27 Zákona o rodine, manžel, ktorý pri uzavretí manželstva

prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko. Podľa odseku 2 manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko a zároveň si ponechal v poradí uvedené ako druhé

19P/80/2012

priezvisko svoje predošlé priezvisko, môže do troch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že upúšťa od používania spoločného priezviska.